

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ



Fed, 2025'te Para Politikası Stratejisini Gözden Geçirecek

Fed politika yapımcılarının 2025 yılında enflasyon ve istihdam hedefleri doğrultusunda faiz oranlarını değiştirip değiştirmemekten daha fazla düşünmesi gereken konular olacak. Merkez bankası her beş yılda bir yaptığı gibi para politikası stratejisini ve araçlarını da gözden geçirecek. Fed'in 2025 çerçeve gözden geçirmesindeki en önemli sorulardan biri, yetkililerin 2020'de benimsedikleri daha esnek bir hedef yerine, ekonomide her zaman yıllık %2 fiyat artışını hedefledikleri daha geleneksel bir enflasyon hedeflemesi yaklaşımına geri dönüp dönmeyecekleri olacak. Ayrıca, Fed'in gösterge faiz oranlarını belirleme, Hazine tahvili ve diğer menkul kıymetleri alıp satma ve ileriye dönük rehberlik sunmayı içeren para politikası araçlarının etkinliği ve uygulama stratejileri de gözden geçirilecek.



Lagarde: Enflasyon Hedefine Ulaşmaya Çok Yakınız

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Christine Lagarde, Financial Times'ın podcast yayınında ekonomiyi ve ECB'nin para politikasını değerlendirdi.

“Enflasyonu orta vadede yüzde 2'ye sürdürülebilir bir şekilde getirdiğimizi ilan edebileceğimiz noktaya çok yaklaşıyoruz.” diyen Lagarde, hizmetler sektöründeki enflasyon konusunda çok dikkatli olunması gerektiği uyarısında bulundu. Lagarde, “Biliyorsunuz, son rakamlarımıza göre enflasyon yüzde 2,2 seviyesinde.

Ancak hizmetler sektörü hala yüzde 3,9'da ve neredeyse hiç hareket etmiyor. Yüzde 4 civarında dalgalanıyor.” dedi.

ECB, 12 Aralık'ta, piyasa beklentileri doğrultusunda zayıflayan ekonomiye karşı dördüncü faiz indirimine giderek, üç temel politika faizini 25 baz puan düşürmüştü. Banka, mevduat faiz oranını yüzde 3,25'ten 3'e indirmişti. ECB'nin bir sonraki faiz toplantısı ise 30 Ocak 2025'te yapılacak.

Rusya Merkez Bankası Döviz Alımlarına Tekrar Başlayacak



Rusya Merkez Bankası tarafından yapılan yazılı açıklamada, 28 Kasım'da iç piyasada durdurulan döviz alımlarına ilişkin alınan yeni karara yer verildi.

Buna göre, banka, bütçe kuralları çerçevesinde 9 Ocak'tan itibaren alımlara tekrar başlayacak. Ruble 27 Kasım'da dolar karşısında yüzde 8,5'ten fazla değer kaybetmiş, dolar/ruble paritesi 114,5 seviyesine kadar yükselmişti.

Rusya Merkez Bankası rubledeki değer kaybını durdurmak amacıyla döviz alımlarını durdurma kararı almıştı.

Ekonomistler 2025 Beklentilerini Açıkladı: Trump Vergileri Küresel Büyümede Negatif Etki Yaratacak



Küresel ekonomi büyük sınavları geride bırakırken, 2025 için ekonomistlerin beklentileri ise karamsar. ABD Başkanı Trump'ın vergileri 2025 için zorlu bir yıl olacağını gösterirken ekonomistlere göre büyük ekonomiler ticaret savaşları, zayıf büyüme ve jeopolitik risklerle sınanacak.

Ekonomistler, özellikle ABD'nin seçilmiş başkanı Donald Trump'ın henüz Beyaz Saray'a dönmeden bazı ülkeler için açıkladığı ilave gümrük vergilerinin 2025'te küresel büyüme açısından oldukça büyük ve negatif bir etki yapabileceğini öngörüyor. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings Başekonomisti Brian Coulton, yaptığı değerlendirmede, ABD'de ekonomik büyümenin 2025'te daha yavaş bir eğilim gösterebileceğini, Çin'de ihracatın yavaşlayabileceğini ancak Avro Bölgesi'nde ılımlı bir toparlanmanın söz konusu olduğunu belirtti.

Küresel Şirketlerin Borçlanması 2024'te Rekor Kırdı



2024 yılında küresel şirket borçlanmaları, şirketlerin yatırımcılardan gelen yoğun talebi değerlendirerek borçlanma planlarını hızlandırmalarıyla rekor kırarak 8 trilyon dolara ulaştı.

LSEG verilerine göre, şirket tahvilleri ve kaldıraçlı kredi ihracı, 2023'e göre yüzde 35'ten fazla artışla 7,93 trilyon dolara yükseldi. AbbVie ve Home Depot gibi büyük şirketler, hükümet borçlarına göre borçlanma maliyetlerinin on yılların en düşük seviyesine düşmesinden yararlandı.

Bu artış, yatırımcı talebinin güçlü olmasıyla, ABD Merkez Bankası (Fed) ve diğer merkez bankalarının onlarca yılın zirvesine ulaşan faiz oranlarını düşürmeye başlamasından önce bile, şirket borçlanma maliyetlerinin düşmesiyle 2021'deki önceki zirveyi geçti.

Starbucks Çalışanlarının Grevi 10 Şehire Yayıldı

Workers United'dan yapılan açıklamada, ilk etapta Los Angeles, Chicago ve Seattle'daki Starbucks kafelerini kapatan beş günlük greve New Jersey, New York, Philadelphia ve St. Louis de katıldı.

Starbucks, grevden kaynaklanan aksaklıkların operasyonları üzerinde önemli bir etkisi olmadığını çünkü ABD'deki mağazaların sadece küçük bir kısmının etkilendiğini söyledi.

“Workers United’ın önerileri, saatlik çalışan ortakların asgari ücretinin derhal yüzde 64 oranında ve üç yıllık sözleşme süresince yüzde 77 oranında artırılmasını gerektiriyor. Bu sürdürülebilir değildir.”

Sendika, Columbus, Ohio; Denver ve Pittsburgh'un da aralarında bulunduğu 10 şehirde, şirketin Noel satışlarını etkileyebilecek yoğun tatil sezonunda greve gidiyor. Şirket ABD'de 11 binden fazla mağaza işletiyor ve yaklaşık 200 bin işçi istihdam ediyor.



Starbucks ve sendika arasındaki görüşmeler, ücretler, personel ve programlarla ilgili çözülemeyen sorunlar nedeniyle çıkmaza girmiş ve greve yol açmıştı.

Dev Şirketler "Küçülüyor": Almanya'da Neler Oluyor?

Alman ekonomisindeki zayıf görünüm ve yapısal sorunlar nedeniyle, Alman şirketlerin maliyetleri düşürmek ve rekabet gücünü korumak için fabrika kapatma ve işten çıkarma planları artıyor. Fortune 500 Avrupa listesinde yer alan Alman şirketleri, bu yıl çoğunluğu ülkenin imalat sektöründen olmak üzere 100 binden fazla çalışanı işten çıkarmayı planladıklarını duyurdu.

Kovid-19 sonrası ekonomide yaşanan zorluklara bağlı olarak artan maliyet ve düşen karlılıkla mücadele etmek için büyük çaplı işten çıkarmaya giden şirketler arasında, Bosch, Volkswagen, Thyssenkrupp, Deutsche Bahn ve Siemens de bulunuyor.

Avrupa'nın en büyük ekonomisi olan Almanya'nın bel kemiğini oluşturan şirketler, artan enerji fiyatları ve ihracata bağımlı Almanya ekonomisinde özel bir sorun olan dış talepteki düşüşe bağlı sert makroekonomik rüzgarlarla mücadele etmekte zorlanırken, ülke bu yıl üst üste ikinci kez negatif ekonomik büyüme ortamına hazırlanıyor.

Alman ekonomisi, özellikle bölgedeki diğer ülkelere oranla daha büyük bir rol oynayan imalat sektöründeki kalıcı zayıflık nedeniyle kırılma riskini koruyor. Yılın ikinci çeyreğinde yüzde 0,3 küçülen ülke ekonomisi, üçüncü çeyrekte yüzde 0,2 büyüme kaydederek teknik resesyona girmekten kurtuldu.



Ancak, imalat sektörü Alman ekonomisinin beşte birinden fazlasını oluşturuyor ve ihracata bağımlı olan Alman imalat sanayisi, küresel ekonomideki yavaşlamadan, artan Çin rekabetinden ve Rusya-Ukrayna Savaşı sonrası yüksek enerji fiyatlarından olumsuz etkileniyor.

Almanya'da imalat sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) 2022'nin başından beri durgunluk içinde.

IMF'den Ukrayna'ya 1,1 Milyar Dolarlık Ödemeye Onay

Uluslararası Para Fonu'ndan (IMF) yapılan açıklamada, İcra Direktörleri Kurulunun Ukrayna'ya 4 yıllık finansman paketi kapsamındaki altıncı incelemesini tamamladığı ifade edildi.

Altıncı incelemenin tamamlanmasıyla Ukrayna'ya yaklaşık 1,1 milyar dolar tutarında ödeme yapılacağı belirtilen açıklamada, böylece finansman paketi kapsamındaki toplam ödemenin 9,8 milyar dolara çıkacağı bildirildi.



Açıklamada, Ukrayna'ya 15,5 milyar dolarlık 48 ay süreli finansman paketinin 31 Mart 2023'te onaylandığı anımsatılarak, programın, Ukrayna'nın uzun vadeli büyümesini teşvik etmek amacıyla ekonomik toparlanmayı desteklemeyi, yönetimi geliştirmeyi ve kurumları güçlendirmeyi amaçladığı vurgulandı.

Almanya'da İflaslarda Çift Haneli Artış Devam Etti

Ekonomik durgunluk ve alışılmadık dışarıda yüksek faizler Almanya'da şirket iflaslarının sayısının çift haneli rakamlarla artmasına neden oluyor. Almanya Federal İstatistik Ofisi (Destatis), kasım ayına ilişkin iflas başvuruları verilerini açıkladı. Buna göre, kasımda iflas başvuruları bir önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 12,6 yükseldi.

Destatis'in açıklamasında, iflasların mahkemelerin ilk kararından sonra istatistiklere dahil olduğuna vurgu yapılarak, "İflaslarda Haziran 2024 haricinde Haziran 2023'ten beri, yıllık bazda çift haneli büyüme oranları gözlemlendi." ifadeleri yer aldı. Ofis, ülkede şirket ve şahıs iflaslarında ocak-eylül dönemine ilişkin nihai verilerini de açıkladı.



Söz konusu dönemde 16 bin 222 şirket iflas açıkladı. Geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 22,2 artış dikkati çekti.

LOJİSTİK GELİŞMELER

İki Liman Bir Yol Anlaşması, İstanbul'u Lojistik Üs Haline Getirecek

İzmir'de deniz taşımacılığı ve liman hizmetleri sektöründe faaliyet gösteren Erkport, Çinli Yantai Port Group ile stratejik işbirliği anlaşması imzaladı. İki Liman Bir Yol ismi verilen anlaşma Haydarpaşa Limanı'nı bitmiş araç, iş makinaları, proje yükleri ve Ro-Ro taşımacılığı konusunda aktarma limanı haline getirmeyi hedefliyor. Türk limanlarına, Akdeniz ve Karadeniz limanlarına bölgesel olarak ciddi bir katkı sağlayacak olan İki Liman Bir Yol Projesi, İstanbul'u Avrupa, Afrika ve Uzak Doğu arasında lojistik bir üs haline getirecek. Projeye birlikte Kore, Japonya ve Avustralya limanlarının ana aktarma merkezi olan Yantai Limanı üzerinden, yıllık 100 bin binek aracın taşınması sağlanırken, gelişmekte olan pazarlara iş makinesi ve ticari araç taşımacılığı gerçekleştirilecek. Projenin otomotiv ihracatına ivme kazandırması hedeflenirken, işletmelerin hammadde ihtiyaçlarının da daha kolay tedarik edilmesi sağlanacak.



İhracat Lojistiğinde Suriye Heyecanı!

Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) Başkan Yardımcısı Kemal Gül, henüz resmi bir açıklama yapılmadığını ancak, Suriye'deki lojistik çevrelerde yakın zamanda ikili ve transit taşımaların başlayabileceğinin konuşulduğunu aktardı. Suriye'ye ihracat taşımalarının kesintisiz devam ettiğini belirterek, teslimatların hala tampon bölgede yapıldığını ancak yakın dönemde eski sisteme dönülebileceğine dair sinyaller aldıklarını söyledi.



Suriye'ye ve bu ülke üzerinden Orta Doğu ülkelerine sefer yapmaya hazır olduklarını belirten Kemal Gül, şu anda yaklaşık 400 olan günlük sefer sayısının, ikili ve transit taşımaların başlamasıyla kısa sürede artmasını beklediklerini ifade etti.

Bakan Uraloğlu: 'Süper Hızlı Trenle' İstanbul-Ankara 80 Dakika

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Çin, Doğu Asya ve Hindistan'dan gelen yükleri Basra Körfezi üzerinden Avrupa'ya taşıyacak Kalkınma Yolu projesinde uluslararası işbirliği çalışmalarını sürdürdüklerini aktardı.

Bakan Uraloğlu, "Türkiye, Irak, BAE ve Katar olmak üzere çok yakın bir mutabakat imzalayarak

yolumuza devam ediyoruz. Bölge ülkelerinin de katılımı söz konusu olacaktır" dedi. Bakan, yükün Çin'den alınan yükün 25 günde Avrupa'ya taşınabileceğini ifade etti.

Uraloğlu, Ankara-İstanbul Süper Hızlı Tren Projesi kapsamında 350 kilometreye ulaşacak trenin iki kenti 80 dakikada birbirine bağlayacağını kaydetti.



Bakan, projenin 10 yılı alacağını da sözlerine ekledi.

'5 Yılda 5 Bin Kadın Sürücü Projesi' 2025'e Damga Vuracak

Lojistik ve taşımacılık sektöründe kadın sürücü istihdamını teşvik etmek üzere sektördeki mesleki kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin çalışmaları 2025 ile birlikte daha da hız kazanacak. Bu alanda iki önemli sivil toplum kuruluşu olan CILT Türkiye ve kuruluşun kadın kolu olan WiLAT '5 yılda 5 bin kadın sürücü' isimli bir proje başlattı.

CILT Türkiye Başkanı Berna Akyıldız, uluslararası taşı-macılık alanında kadın sürücü sayısının artmasının önemine vurgu yaparak "Beş yılda 5 bin kadın sürücü projesi hem kadınların sektöre kazandırılması hem de sektörün sürücü ihtiyacına cevap vermesi açısından önem taşıyor. Ayrıca, sektörün her aşamasında kadına ihtiyaç var.

Erkek egemen algısının baskın olduğu sektörde kadınların sürücü olarak da yer alması hem algının değişmesine hem de kadınların katılımıyla sürücülük mesleğine olan saygının ve itibarî artacağı görüşündeyim" şeklinde konuştu.

Berna Ak-yıldız, "Amacımız, sektördeki kadın istihdamını artırmak ve lojistik sektörde toplumsal cinsiyet eşitliğine katkıda bulunmaktır. Bu projede tüm kurumları, sivil toplum kuruluşlarını ve sektördeki liderleri iş birliğine davet ediyoruz. Sektörü oluşturan tüm kuruluşlarla birlikte hareket etmek istiyoruz. Bu işbirliği ve ortak çabayla sektörde güçlü bir değişim yaratabiliriz." açıklamasında bulundu.



Projeye ilk etapta B sınıfı ehliyeti olanlarla başlayacaklarını kaydeden Berna Akyıldız, "Eğitimler ücretsiz olacak. Hedefimiz B sınıfı ehliyeti olan kadınlarımızı C sınıfı ehliyet kategorilerine taşımaktır. Hafif ve ağır ticari araç sürücü ehliyetine sahip olma sürecinde tüm finansmanı da biz sağlayacağız. Bu finansman konusunda sektörde güçlü bir dayanışma olacağını da görüyoruz. Projenin ileri aşamalarında hiç ehliyeti olmayan kadın sürücü adaylarını da bu eğitimlere dahil etmeyi planlıyoruz." diye konuştu.

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ

sektorelpolitikalar@tim.org.tr